

Varga Csaba Béla

VARÁZSLATOS NAPKELET

A BOLDOGSÁG NYOMÁBAN ÁZSIÁBAN

II. rész

India sötét oldala

India csodálatos hely, éppen ezért életre szóló kaland eljutni a Gangesz vagy a Dzsamuná partjára. Ahogyan azonban nincsen fény árnyék nélkül, e lenyűgöző világnak is megvan a maga sötétebb, néha hátborzongató oldala. Bár páratlan élmény lehet végigsétálni egy szent folyam partján, elvegyülni a hívők szemkápráztató tömegében, ám India elemi ereje olyan zabolátlan lendülettel zúdulhat az utazóra, hogy azt kellő felkészülés nélkül nem mindenki tudja elviselni. Néha érdemes megpihenni egy kicsit, beülni egy étterembe vagy teaházba, és belélegezve a füstölők kellemes illatát, meghallgatni a többi utazó meséit. Némelyik bizony rémisztő lehet. Ebben a fejezetben a sötét oldal teremtményei, a boszorkányok, emberevő aszkéták, őserdei rémségek, mélységesen vallásos orgyilkosok és titokzatos összeesküvők lépnek elő a sötétből.

Siva szent szolgálói – a félelmetes szádhuk

*„A világ illúzió, ezért nincsen különbség jó és rossz,
szeretet és gyűlölet között.”*

– Aghóri bölcsesség –

India istenségeit számtalan pap, szerzetes, remete és szent ember szolgálja. Nem akad közöttük azonban még egy olyan félelmetes és nyugati szemmel nézve felfoghatatlan közösség, mint a halál jelét magukon viselő *aghóri szádhuké*.

Az ide érkező, érdeklődő külföldi rengeteg lenyűgöző, megkapó, de néha megrázó dolgot csodálhat meg. Bejárhatja az ősi szent helyeket és beleshet a ma is működő, elevenen lüktető vallási központok kapuin. Az utazók közül szinte már mindenki találkozott a különös indiai szent emberekkel, a misztikus és aszkéta életmódot folytató szádhukkal. Azt viszont csak kevesen tudják, hogy az életüket a megvilágosodás keresésének szentelő férfiaknak létezik egy félelmetes és igencsak titokzatos csoportja is. Ők Siva rettenetes szentjei, az emberevő aghóri szerzetesek.

Indiában nagy tisztelet övezi a szádhukat. Ugyanúgy otthon vannak a nagyvárosokban, mint a végtelenbe nyúló, vörös dekkáni síkság vagy az őserdők parányi falvaiban. A Himalája hegyei között, Nepálban is otthonra leltek, és az indiai kivándorlókat elkísérték Délkelet-Ázsia számos országába is. Elnevezésük egy ősi, szanszkrit eredetű szóra vezethető vissza.

A *szádhu* azt jelenti, hogy „jó ember”. Akadnak közöttük nők is. Őket *szádhvínak* vagyis „jó asszonynak” nevezik. Minden szádhura igaz, hogy kivonulnak a társadalomból, lerázzák magukról a családot, a kaszt kötöttségeit. Jógázva, meditálva és a Mindenhatóról elmélkedve megpróbálják felszabadítani az énjüket, eljutni a *móksha* állapotába.

A szent emberek megélhetését a hívők tömege biztosítja. A remete nem dolgozik, és legtöbbjük még csak nem is koldul aktívan. Egy fa alatt vagy egy szikla árnyékában, egy templom belső udvarában meditálnak, és a hívők ide hordják nekik az áldozatnak szánt ennivalót. Némelyik szádhua a hegyekben vagy az őserdőben él. Mások vándorúrára kelnek, és a haláluk előtt igyekeznek eljutni a hindu vallás összes nagyobb szent helyére.

A pontos számukat nem ismerjük. Elképzelhető, hogy napjainkban 5-8 milliónyi askéta remete él Indiában és Nepálban. Európában akadnak nemzetek, amelyek kisebbek, mint a szádhuk közössége. Hazájuk azonban olyan nagy, olyan sok hívő él benne, hogy adományaikkal könnyedén eltartják a túlvilág és a hétköznapi élet határvidékén élő bölcseket. Nemcsak a hinduk, de a legtöbb más nagy vallás egyszerű, falusi származású követői is tisztelik őket. Azt gondolják, hogy érintésük vagy egyetlen jó szavuk csodát tehet. Meggyógyítják a betegségeket, leveszik a rontást, szerencsét hoznak az egész falura, az egész családra. A szádhukat többnyire „bábának” szólítják. Ez az elnevezés valamilyen tiszteletre méltó idősebb, férfi családtagot jelöl. Jelenthet apát, nagyapát vagy bácsit is.

A szádhuk összekötő kapcsot, egyfajta hidat jelentenek a természetfölötti, spirituális világ és az indiai százmilliók hétköznapijai között. A hindu vallás elfogadja azt, hogy számtalan úton lehet eljutni a Mindenhatóhoz. Ennek megfelelően az askéta bölcsek is számos teljesen eltérő utat követnek. Sokan közülük vegetáriánusok, míg mások csak egyetlen fajta gyümölcsöt hajlandóak megenni. Ugyanakkor nem kevesen akadnak olyanok is, akik a korlátlan kábítószer-fogyasztás révén próbálnak megkikerülni az újjászületés körforgásából. A *nága* szádhuk nem borotválkoznak, és hajukat hosszú fonatokba fűzve viselik. A *dzsáta* közösség tagjai karddal a kézben járnak mindenhol.

A meditáló szent emberek nyugodt, zord kősziklaként emelkednek ki a lüktető indiai élet örvényléséből. Saját magukat már nem sorolják az élők közé. Aki beáll szádhunak, az lemond az állampolgári jogairól, és gyakorlatilag eleven halottként, kísértetként járja a hatalmas országot. A szádhunak nem kell jegyet venniük a vonaton, és a távolsági buszokon is ingyen utazhatnak. A hívők azonnal átadják nekik a legjobb helyeket, és bőkezűen gondoskodnak arról, hogy a „bábának” legyen mit ennie, innia útközben. A szádhuk nagy része saját akaratából döntött úgy, hogy elindul a szent emberek rögsös útján. Amikor kilép az élők világából, számos próbatétel vár rá. Bizonyos közösségeik megkövetelik, hogy az új szádhu családja jelképesen rendezze meg az újdonsült beavatott hamvasztási szertartását. Saját halotti máglyájának hamvát a homlokára kenve a jelölt végre letelepedhet egy bölcs vezető, guru mellé a porba, hogy megkezdődjön a tanítás. A beavatás folyamata közösségenként eltérő. Nem szívesen osztják meg kívülállókkal, és féltékenyen őrzik a szekták titkait.

A rengeteg és egymástól igencsak eltérő szádhu közösség között egyetlen egy sincs, amelynek tagjaitól sokan úgy tartanának, mint az aghóri szekta félelmetes, emberevéssel is megvádolt remetéitől. Az aghórik szerint a közösségüket Kíná Rám alapította meg. Ez a szent ember az 1600-as években született, és okkult tudásának köszönhetően csupán százötven évvel később halt meg. Legjelentősebb központjuk Váránasziban található. Itt, a Bábá Kínárám Szthálban található Kíná Rám síremléke. Élete során a közösség minden tagja el akar jönni ide, hogy a bölcs földi maradványai mellett elmélkedhessen a világmindenségről. Közösségük szervezetlennek tűnik, mert a szellemekkel társalkodó aghórik nagy része kerüli az embereket és magányosan él. A külföldiek viszonylag ritkán találkoznak velük. Aki viszont meglát egy, az elhunytak hamujával szürkére mázolt, kezében koponyát vagy emberi csontokat tartó aghórit, az sokáig nem fogja tudni elfelejteni. A halottégető ghátok és a krematóriumok környékén élő félelmetes szentek igencsak zavarba ejthetik és megrémiszthetik a váratlanul eléjük toppanó turistát.

Az aghóri szádhuk Siva isten mindenre elszánt, semmitől sem visszariadó követői. Egy hindu istenségnek számtalan megjelenési formája, testet öltése is lehet. Az aghórik nem törődnek a hindu panteon rengeteg hatalmával, hanem kizárólag Sivát imádják, mégpedig többnyire a félelmetes Bhairava alakjában. Szilárdan hisznek abban, hogy az ember énje tökéletes egységet alkot a végtelennel. Legfőbb céljuk, hogy a felszabadító *móksa* révén kikerüljenek az újjászületések láncolatából. Különös és megrázó viselkedésük, undorító vagy félelmetes szokásaik éppen erre a hitvallásra vezethetők vissza.

Az aghórik szemében *minden* csupán illúzió. Ha pedig a világ illúzió, akkor nincsen különbség jó és rossz, szép és csúnya, szeretet és gyűlölet között. Könnyörtelenül és megalkuvás nélkül semmibe veszik az indiai társadalom előírásait és tabuit. Olyan mélyre merülnek a szennyben és a mocsokban, amennyire csak lehetséges, hogy ezen keresztül jussanak el a megtisztulásba és a fénybe.